

Viðmerking

Røðusnild

Vestigia terrent: Sporjini ræða, sigur orðdatakið. Útvarpið sendi røðuna hjá Poul Nyrup næstseinasta leygardag á landsfundi

Javnaðarfloksins, sjálvsagt ikki uttan orsök við tað at tað var fremsti politikari ríkisins, sum talaði. Eg fari ikki at greina røðusnild for-

sætisráðharrans út í æsir á hesum sinni, men fjálgmæltur, næstan fagurlátin ljóðaði hann. Tí vóru tað fleiri við mæt, sum kendu

ein kaldan gjóstur, tá ið hann fór at telja upp vælferðarsamfeløg í heiminum. Hann segði tey vera fá, hægst fjúrtan. Hann nevndi

blíður og høviskur fyrst landið, sum hann vitjaði, Føroyar; síðan Danmark, so Grønland, Noreg, Svøríki og Finnland - hesi seks kallaði hann tey norðurlendsku vælferðarsamfeløgini. V.o.o. slapp granni okkara Ísland ikki upp í part. Týskrarar hava eina málisku: "Man merkt die Absicht und wird verstimmt", t.e. tú kennir á tær, hvat býr aftanfyrir og hugstoytt er tað. Samnliga fær ein ikki bara "déja vue" ella kenslu av, at hava upplivað hetta fyrr, men eisini ringan smakk í munin við soverðnan atburð. Er tað veruliga so, at danskt agg móti sjálvstøðuga "forherðaða" Íslandi hevur tikið seg upp aftur nú, tá ið føroyingar taka sjálvstýri? Henda roynd at skapa eina nektiva mynd av Íslandi, at strúka Ísland av landakortinum í hugarheimi okkara (eg veit ikki, um tað nakrantíð hevur verið í hugarheiminum hjá Nyrup; hann segði seg hava lisið um 1946; men hevur hann hoyrt um Ísland í 18 og 44?). Umframt at tað var við lileiðandi og óhøviskt at leypa vinar- og grannaland okkara føroyinga, Ísland, um í upprokanini av teimum "bjargaðu", so gav hann okkum við hesum eina ávaring: Taka tit sjálvstýri, so fara tit á sama hátt av listanum, og ikki bara tað: so stríka vit tykkum úr huga og hjarta okkara (hoyra tit grát og tannagrisl?). - Annað mál er, at Ísland og Danmark gerandisliga hava frálíka gott samband, men nú stendur stríðið um tað før-

Turid Sigurðardóttir

Kvøldseta í Hvalba

Í ár eru 25 ár síðani at skúlin í Hvalba varð bygdur

Í annaðkvøld, mikukvøldið, verður almenn kvøldseta í skúlanum í Hvalba.

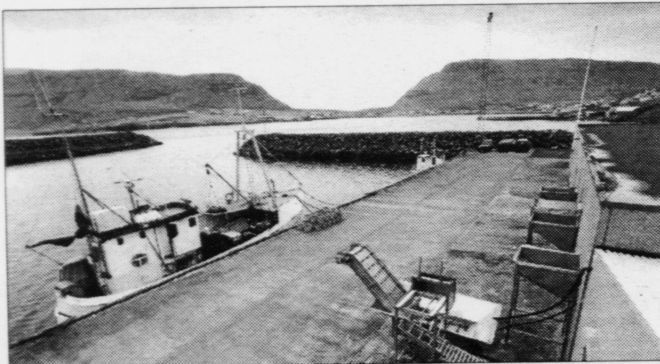
Kvøldsetan byrjar klokkan 19.30 og tað er í sambandi við, at tað nú eru 25 ár síðani, at nýggi skúlin varð bygdur, at hvalbingar hittast í skúlanum í annaðkvøld.

Tá ið skúlastjórin, Levi Niclasen, hevur boðið vælkomnin, hevur Andrias Andreassen, prestur eina stutta bøn.

Annars verður ymiskt á skránni hesa løtuna í skúlanum.

M.a. fer Jóhannus Andrias Næs, at greiða frá brotum úr Hvalbiar skúlasøgu. Hann er sjálvur úr Nesi í Hvalba, men flutti á ungum árum av bygdini.

Mira Olsen fer at lesa eina stutta, men viðkomandi søgu, sum Martin

Nú eru 25 ár síðani, at skúlin í Hvalba varð bygdur og tað verður hátíðarhildið við almennari kvøldsetu í skúlanum í annaðkvøld, mikukvøldið

Næs, landsbókavørður, ið er sonur Jóhannus Andrias, hevur skrivað, og Sigrun Toftheyggj fer at lesa eina

yrking eftir T.N. Djurhuus. Afturvíð øllum hesum verður borðreitt við kaffi og kaku.

Kvøldsetan er sum sagt almenn og øll eru vælkomn.

—Áki—

oysku sálina, og tá mugu øll vápn brúkast, tey hugmyndafrøðiliga (ideologisku) ikki minst; harímillum eisini slíkar røðusnildir sum at leypa um, ikki nevna. Tað kallast eisini at frysta úti.

Syrgiliga lítlan stuðul hevur føroyskt sjálvstýrisstrev havt í Danmark síðan Grundtvigs tíð, tó at einstakir persónar hava skilt støðu okkara og stuðlað.

Eg má eisini siga, at tað var margháttligt at hoyra Nyrup tosa um, at tóku vit fult sjálvstýri og gjørdust "en ny nation", so... Eg veit ikki av, at føroyingar ætla at gerast ein nýggj tjóð, hvussu skuldi hon itíð? Føroyingar, harra Nyrup, eru føroyska tjóðin.

Turid Sigurðardóttir

Enn ein ósigur til ES-tollmyndugleikarnar

Í sakini um toll á triðjalandsrækjur útfluttar úr Føroyum

Tann 1. mai 1998 bleiv dómur avsgjardur av High Court, Queens Bench Division, í London, hvar trotabúgi hjá Faroe Seafood P/F saman við fyrrverandi dótturfelagnum Faroe Seafood Company Ltd. og agentinum Arthur Smith, fekk fult viðhald í sakarmálum móti ensku tollmyndugleikunum viðvíkjandi tolli uppá tær sonevndu triðjalandsrækjurnar. Málið hevði tá eisini verið til viðgerðar hjá ES-dómstólinum, sum skuldi taka støðu til nakrar tulkingspurningar av ES-reglugerðum.

Kravi, sum ensku tollmyndugleikarnir høvdu sett fram mótevnis Faroe Seafood P/F var uppá umleið kr. 11 milliónir.

Í ensku rættarsakinum írestar nú einans at áseta, hvussu stóra upphædd ensku tollmyndugleikarnir skulu rinda í sakarmálskostnaði til trotabúgi Faroe Seafood P/F. «Tað er mín meting og vón, at sakarmálskostnaðurin til trotabúgi verður uppá minst 1,5 milliónir», sigur føroyski advokaturin Jóhannus Egholm Hansen frá Dania Advokater, í Key-

mannahavn, sum er tann, sum vegna trotabúgi førir rættarsakirnar móti tollmyndugleikunum í ES-londunum.

Aftaná sigurin í London hevur Jóhannus Egholm Hansen advokatur hildið áfram við líknandi rættarsakinum í Eystara Landsrætti í Keypmannahavn móti dansku tollmyndugleikunum, sum hava kravt Faroe Seafood P/F eftir umleið kr. 7 milliónum í tolli fyri triðjalandsrækjur. Upphæddin bleiv goldin í 1993, við tað at dansku tollmyndugleikarnir tann 30. juli 1992 framdu mótrókning yvirfyri Faroe Seafood P/F í áðgn, sum felagið hevði tilgøðar hjá dansku tollmyndugleikunum.

Eftir meira enn 5 ára fyrirreikingar av málinum í Eystara Landsrætti hava dansku tollmyndugleikarnir nú boða Landsrættinum og Jóhannus Egholm Hansen, advokati frá, at teir geva trotabúnum hjá Faroe Seafood P/F fult viðhald í kravinum um, at tær kravdu kr. 7. milliónir skulu afturrindast, umframt vanliga rættargangsentu frá 30. juli

1992 og inntil goldið verður.

Eystari Landsrættur skal nú - eins og enski High Court í London bert taka støðu til, hvussu stóra upphædd trotabúgi hjá Faroe Seafood P/F skal hava goldið í sakarmálskostnaði frá dansku tollmyndugleikunum. Eisini í hesi rættarsakinum verða tollmyndugleikarnir væntandi álagdir at rinda eina munandi upphædd í sakarmálskostnaði til trotabúgi hjá Faroe Seafood P/F.

Eftir at bæði rættarsakirnar í London og í Keypmannahavn nú eru avgjörðar til fyrimuns fyri Faroe Seafood P/F undir trotabúarviðgerð, er bert ein týðandi sak eftir hjá trotabúnum viðvíkjandi tolli uppá triðjalandsrækjur. Tað er sakin í Hollandi, sum snýr seg um eina upphædd uppá umleið kr. 1,3 milliónir umframt rentur og sakarmálskostnað. Jóhannus Egholm Hansen, advokatur hevur vónir um, at eisini hendan sakin verður vunnin innan 1-2 ár.

Nú dómur er feldur í tveimum teimum størstu av tollsakjunum - teimum í Onglandi og í Danmark - er vandin hjá føroysku rækjuskipinum og hjá rækjuvirkunum á Oyri fyrri at bliva

Fiskasølan vunnid enn ein sigur í málinum um ES-milliónirnar

savnsmynd

møtt við endurgjaldskrøvum frá trotabúnum hjá Faroe Seafood P/F nærum heilt burtur.

Jóhannus Egholm Hansen, advokatur upplýsir, at bústjórnarnir í trotabúnum hjá Faroe Seafood P/F tí - hóast hollenska tollsakin ikki er avgjörd - nú fara at umhuga at taka stavingina móti trimum føroyskum rækjuskipum og móti Toll- og Skattstovu Føroya um endurgjald, um Faroe Seafood P/F hevði tapt sakirnar

móti ES-tollmyndugleikunum, aftur.

Jóhannus Egholm Hansen, advokatur sigur víðari, at við tí stóra arbeiði, sum trotabúgi hjá Faroe Seafood P/F hevur gjørt í rættarsakjunum móti ES-tollmyndugleikunum, sær nú út til, at føroyska rækjuvinnan á sjógvi og landi sleppur snikkaleys burtúrur sakini um toll á triðjalandsrækjur, sum, tá ið hon kom fram í 1991, hótti við at kosta føroysku rækjuvinnuni umleið

kr. 20-25 milliónir í eyka tollkrøvum, umframt munandi vánaligari sölutreytir í framtíðini, um tulkningin hjá ES-Kommissionini av tollreglunum hevði verið galdandi fram yvir.

Hetta er eitt úrslit sum vit, ið umboða trotabúgi og óbeinleiðis eisini føroysku rækjuvinnuna, eru serstakliga væl nøgdir við, sigur Jóhannus Egholm Hansen, advokatur at enda.